

Posudek bakalářské práce (z pohledu vedoucího)

téma: **Institut výměnkářství včera a dnes**
autor: **Lenka Mazaná**

Bakalářská práce Lenky Mazané se zabývá „výměnkářstvím“ – jak je reflektováno seniorkami z venkovského prostředí ve vybrané a blíže nespecifikované oblasti. Na základě archivních dokumentů, které studentka našla doma jako rodinnou památku, se začala zajímat o institut výměnkářství, který byl v nedávné době nově legislativně ošetřen. Studentku zajímalo, jaké vzpomínky mají staří lidé na dřívější „vejminek/ výminek“, jak tomuto institutu samy její respondentky říkaly (s. 13). Snažila se také zjistit, zda by si její informantky přály pro sebe výměnek i dnes. Pro výzkum užívá biografických rozhovorů a jejich analýz a dále obsahovou analýzu archivních smluv, které výměnek ustavovaly. Informantkami bylo devět žen ve věku 63 až 96 let, analyzováno bylo pět smluv.

Práce je celkově přehledně strukturována a pečlivě promyšlena. Pro ukotvení v antropologii studentka našla poměrně velké množství relevantní literatury – čerpá především z antropologie rodiny, antropologie příbuzenství, antropologie stáří a historické antropologie. Současně si pro ucelenější pochopení problematiky nastudovala vývoj sociálního zabezpečení na území České republiky, vznik a proměny důchodového systému, který zánik institutu výměnek umožnil i urychlil. Snaží se i dohledat odpovědi na otázky, pro koho je výměnek znovu do legislativy zaveden, zde však zůstává jen u dohadů, či lépe u vyřčené otázky pro budoucí výzkum (ač se snažila získat relevantní informace od notáře, nepodařilo se jí nikoho pro svůj výzkum z důvodu jejich časového vytížení získat).

Na okraj bych upozornila na několik momentů, které by mohly práci vylepšit:

s. 12 je v poznámce pod čarou bibliografická citace knihy, která není uvedena v seznamu literatury, dále na s. 15 je zmínka o sborníku Historická demografie - příspěvek Z. Nešpora - chybí vrocení a titul a ani tuto práci jsem v seznamu literatury nenalezla, což působí nejednotně. (Prosím, aby vysvětlila, proč tomu tak je.) Naopak, diskutabilní je vřazení jednotlivých analyzovaných archiválií do literatury, kde ze seznamu není patrné, že jde o archiválii, kterou patrně nelze dohledat (bylo by vhodné zde uvést, že je pramen dostupný v rodinném archivu informantky, popř. že kopii získala studentka během terénního výzkumu).

Ojedinele se setkáváme i s opomenutým překlepem, ale celkově je práce, co se týče formálních úprav, na dobré úrovni.

Práce je obohacena četnými přílohami, na které však autorka v průběhu práce neodkazuje, což je velká škoda. Zároveň se ale setkáváme s bohatým využíváním poznámkového aparátu, v poznámkách pod čarou se nacházejí vysvětlivky, odkazy na další prameny a další vedlejší informace.

Na práci studentky je nutné ocenit mnohé rysy, jako její vedoucí musím zmínit samostatnost, píli i nápaditost, s nimiž ke své práci přistupovala. Výsledkem je práce poměrně košatá a zároveň logicky

strukturovaná, bohatá na informace jak z výzkumu, tak i z literatury. Autorka nezapomněla reflektovat i svá očekávání a potíže, s nimiž se během terénního výzkumu setkala.

Z mého pohledu práce celkově odpovídá požadavkům kladeným na BP, studentka prokázala, že má odvahu pustit se do tématu, které je nové a málo probádané, že je schopna samostatně výzkum naplánovat i realizovat a podat o něm relevantní zprávu.

Otázky pro obhajobu:

1. Kdybyste měla propojit přílohy s vlastním textem práce, kam byste vsunula odkaz na přílohy? (Zvolte nejlépe dvě z příloh, kterých si např. nejvíce ceníte.)
2. Máte jisté zkušenosti z výzkumu pomocí biografických rozhovorů mezi seniory. Mohla byste shrnout, v čem byla tato metoda specifická, v čem byl Váš výzkum snadný a v čem naopak obtížnější?

Závěr: Vzhledem k výše uvedeným charakteristikám celkově práci (i aktivitu studentky během výzkumu i jeho zpracování) hodnotím kladně, doporučuji ji k obhajobě a navrhuji ji hodnotit známkou **výborně minus**.

Mgr. Lada Viková

V Pardubicích dne 16. 5. 2017